

vídeňského nejv. s. Gl. Ung. n. ř. 2253 a Stubenrauch str. 753 pozn. 3). Toto právo věřitele pozůstalosti žádati před odevzdáním pozůstalosti uspokojení ze jmění a to z celého jmění pozůstalostního není zákonem, jak správně podotkl prvý soud, nijak omezeno a nemůže mu býti zabráněno ani odvoláváním se na ustanovení § 802 obč. zák. Námitky plynoucí z ustanovení § 802 obč. zák. přísluší toliko dědici, jenž se přihlásil k pozůstalosti podmíněčně, nepřisluší však pozůstalosti jako takové. Ani ustanovení § 814 obč. zák. nemůže se žalobkyně dovolávati, neboť jeho účinky nastanou jen tehdy, když věřitelé práva toho použili, což se, jak zjištěno, nestalo. Nedojde-li proto věřitel pozůstalosti úplného uspokojení z pozůstalostního jmění, jež v něm hledal před odevzdáním pozůstalosti, nemá a nemůže to míti za následek zánik jeho pohledávky, následek toho jest jen, že pohledávka věřitelova není zúplna kryta. Rozhodnutí čís. 5913 sb. n. s. nelze se žalobkyni dovolávati, ježto skutkový předpoklad byl jiný. Jelikož nárok sám jest po věcné stránce neodůvodněný, nebylo ani třeba zabývati se otázkou, zda šlo v souzeném případě o žalobu podle § 35 či 36 či 39 čís. 5 ex. ř.

Čís. 8183.

Nahodilé poškození automobilu jde na vrub jeho majitele, třebas byl automobil u třetí osoby ve správce.

Pokud podnikatel, jemuž dán automobil k opravě, neodvedl řádně opravený automobil a objednatel opravy (opravený automobil) nepřijal, náleží důkaz o tom, že porucha nastala náhodou, podnikateli. V tom, že si objednatel přál, by řidič podnikatelův provedl s automobilem jízdu, nelze spatřovati odvedení a přijetí oprav.

(Rozh. ze dne 28. června 1928, Rv I 2138/27.)

Žalovaní dali žalobci k opravě automobil. Po provedené opravě dal žalobce žalovaným účet na 12.280 Kč, který žalovaní uplatili až na 4.800 Kč, jež žalobce zažaloval. Žalovaní namítli proti žalobnímu nároku jednak, že žalobce slíbil provést opravy za 3000—4000 Kč, jednak, že automobil není způsobilý k používání, ježto utrpěl poruchu. Procesní soud prvé stolice přiznal žalobci 3.336 Kč, odvolací soud k odvolání žalovaných napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by, doplně řízení, znovu rozhodl.

Důvody:

Jádrem sporu jest: 1. zda jsou žalobci povinni zaplatiti za opravu auta 12.280 Kč, ač jim prý žalobce slíbil provést opravy za 3.000 až 4.000 Kč kromě zaplacení nových součástí, 2. zda jsou povinni platiti přes to, že auto není způsobilé k používání, utrpěvši poruchu, a, jak žalovaní tvrdí, nebylo jim ještě opravené auto odevzdáno, 3. zda je odměna splatna již celá, ani měli žalovaní podle svého tvrzení platiti

polovici po odevzdání a polovici až budou jezdit a vydělají jízdami. Zcela nerozhodno je pro tento spor, zda bylo splaceno na opravu auta méně, než sráží sám žalobce. Prvý soud vyhověl žalobě proto, že si poruchu na autu zavinili sami žalovaní tím, že auto přetížili, a nezabýval se otázkou, zda byla smluvena určitá odměna, a přisuzuje odměnu přiměřenou podle znaleckého posudku. Odvolací soud pokládá slib, že oprava bude stát 3.000—4.000 Kč za nevážný, pokládá poruchu na autu za náhodu, která jde na vrub žalovaných proto, že od žalobce opravené auto převzali před poruchou po generální zkoušce. Není ovšem správné, že slib žalobcův, že bude stát oprava 3.000—4.000 Kč kromě nových součástí, nebyl míněn vážně, pokud to odůvodňuje odvolací soud tím, že to neodpovídalo vůli žalobcově, známé i žalovaným, která se nesla za docílením přiměřeného zisku. I když měl žalobce v úmyslu docílit přiměřený zisk a žalovaní o tom věděli, nevyklučovalo by to jinak vážnost a závaznost jeho slibu, že bude oprava stát jen 3.000—4.000 Kč. Předpoklad přiměřeného zisku, jenž se pak ukáže následkem špatné kalkulace neb informace nesprávným, je jen pohnutkou ve smyslu § 901 obč. zák., která má pro platnost prohlášení a jeho účinnost význam jen tehdy, byla-li prohlášena výslovně za podmínku. Ale odvolací soud se svého právně mylného stanoviska, že projev žalobcův nebyl vážný, když sliboval, že provede opravu za 3.000—4.000 Kč kromě nových součástí, že bude stát polovic než jinde — neobíral se a nezjišťoval skutkový předpoklad v tom směru, zda šlo o nabídku ve smyslu § 861 obč. zák. (závazný slib), či o pouhý předběžný odhad nezávazně míněný, a zda žalovaní tomuto projevu žalobcovu tak mohli rozumět (§ 914 obč. zák.). Pro případ, že šlo o závazný slib, nebyla zjištěna cena nových součástí, pro opačný případ neobíraly se nižší soudy tvrzením žalovaných, že jen na základě oněch podmínek zadali opravu, že se, ovšem mylně, spolehli (§§ 871, 872 obč. zák.) na prohlášení žalobcovu, a zda jim z toho důvodu nepřísluší náhrada podle § 872 obč. zák. Dovolací soud nesouhlasí s právním posouzením věci, pokud odvolací soud pokládá nastavší poruchu za náhodu, jež jde na účet žalovaných. Pro povinnost žalovaných, zaplatit odměnu za práci, nemá významu, zda auto bylo žalovaným již do držby odevzdáno. Ve smyslu zákona byli žalovaní držiteli auta, i když bylo u žalobce v opravě, ježto žalobce byl pouhým jeho detentorem. Nahodilá škoda stíhá podle § 1311 obč. zák. toho, v jehož majetku se udála. Bylo-li auto majetkem žalovaných a šlo-li o škodu nahodilou při sporné poruše, jde škoda na vrub žalovaných, ať byli v držbě auta nebo nebyli. Ale jádro sporu je jinde. Pokud žalobce neodvedl řádně opravené auto a žalovaní opravy (opravené auto) jako splnění smlouvy nepřijali, náleží důkaz o tom, že porucha nastala náhodou, žalobci. Zásadně je podnikatel povinen odvésti dílo (opravy) a, tvrdí-li, že to bylo zmařeno náhodou, může žádati odměnu, nastala-li nehoda po odevzdání díla (oprav) (§ 1168 a) obč. zák.). Povinnosti k odvedení díla (oprav) jest sprostěn jen, prokáže-li zmar nastalý náhodou. Pokud tedy žalobce neodvedl opravené auto a žalovaní opravy nepřevzali, není oprávněn žádati odměnu. Ale nelze

souhlasiti s názorem odvolacího soudu, že odvedení a přijetí oprav (díla) nastalo již tím, že žalovaní chtěli, by šofér Ž., zaměstnaný u žalobce, jel s autem na důl pro uhlí. Tím nedali beze všech pochyb (§ 863 obč. zák.) na jevo, že opravy jako splnění smlouvy přejímají, spíše jest přisvědčiti žalovaným, že se jednalo o jízdu na zkoušku, před níž převzetí oprav nenastalo a při níž se žalovaní osobně měli přesvědčiti, zda auto jest opraveno řádně, o čemž se dříve nepřesvědčili. Nezáleží na tom, v provozu koho se odvoz uhlí dál. Odvolací soud pokládá poruchu na autu při této poslední jízdě za náhodu proto, že se žalovaným nepodařil důkaz zavinění žalobce nebo jeho šoféra Ž-a, a míní, že jde na úkor žalovaných proto, že auto převzali. Ježto nelze mluvit o převzetí oprav jako splnění smlouvy, bylo na žalobci, by dokázal náhodu, a neopodstatňuje úsudek na náhodu, že žalovaní neprokázali vinu žalobce nebo jeho pomocníka Ž-a — jak míní odvolací soud. Bude proto doplniti řízení a zjištění v tom směru, zda auto, které zkušební jízdu nevydrželo, bylo před ní již tak opraveno, že k poruše mohlo dojiti jen náhodou, zejména bude na žalobci, by dokázal, že ložisko, které se zavařilo a tím poruchu způsobilo, bylo v řádném stavu (řádně opraveno a zejména i namazáno) a by znalci na základě dalšího vyjasnění věci v tom směru případně doplnili svůj posudek.

Čís. 8184.

Při vyřízení odporu proti povolení prozatímního opatření dlužno řešiti otázku, zda tu byly předpoklady pro povolení prozatímního opatření, podle doby, kdy byl podán návrh na povolení prozatímního opatření, a nelze přihlížeti k tomu, co následovalo po povolení prozatímního opatření.

Nebezpečí ve smyslu § 379, druhý odstavec, ex. řádu nelze spatřovati v tom, že odpůrce prodal část inventáře, když nebylo ani tvrzeno, že by se byl prodej stal překročením mezí řádného provozu hospodářství.

(Rozh. ze dne 28. června 1928, R II 170/28.)

K zajištění peněžité pohledávky navrhl věřitel povolení prozatímního opatření. Soud prvního stádu prozatímní opatření povolil a odpor zamítl. Rekursní soud vyhověl odporu a zrušil prozatímní opatření. Důvody: Odpůrce stěžovatelů žádá za povolení prozatímního opatření, odůvodňuje návrh tvrzením, že stěžovatelé mu dluží ze směnečných zápůjček 35.000 Kč s příslušenstvím, kteroužto okolnost osvědčuje současně podanými směnečnými žalobami, že stěžovatelé prodali ze svých movitostí jeden pár volů a že jest obava, že také ostatní své movitosti rozprodají, že nemají žádných nemovitostí a že pohledávka jest značné výše a opožděné zakročení že by mohlo dobytí zmařiti. Odpůrce stěžovatelů tvrzené nebezpečí vůbec neosvědčil. Když první soud přes to bez slyšení druhé strany návrhu vyhověl, podali stěžovatelé odpor, v němž uvádějí, že údaje jejich odpůrce ohledně nebezpečí nejsou pravdivé, že sice pár volů prodali, ale pouze z hospodářských důvodů a že